

V/HT\

Arviointikertomus 2020
Tarkastuslautakunta
11.5.2021

Arviointikertomus 2020

Arviointikertomus 2020

Vihdin kunnan tarkastuslautakunnan 2017-2021 neljäs ja viimeinen arviointityö on saatu päätökseen. Arviointikertomukseen on pyritty koostamaan olennaiset havainnot toimintavuodesta 2020. Aiemmilta vuosilta tuttua esitysmuodon käyttöä on päätetty jatkaa.

Vuosi 2020 oli Covid-19 –pandemian värittämä. Kuntatalouden kuvaa väritti talouden epävarmuus ja vaikea ennustettavuus. Vuoteen kuului raskaat Vihta –säästötoimenpiteet, valtion massiiviset tuet ja lopulta ylijäämäinen tulos. Taloudellisesti 2020 oli erittäin haastava. Suomen BKT:n laski 3,3%, toisaalta kunnan verotulot nousivat yli 2%. Pandemiasta huolimatta perusturvakuntayhtymä Karviaisen kulut laskivat Vihdin osalta edellisvuodesta 0,6 %. Valtio myönsi kertaluontoisia avustuksia 9,46 M€ ja lopulta tilikauden tulos asettui raiderahastovarauksen (3,7M€) jälkeen 3,35 M€ ylijäämäiseksi. Tilikauden lopuksi taseessa oli ylijäämää 9,8 M€.

Vuotta 2020 toimintaa väritti vahvasti aiemman säästöohjelman toteuttaminen ja uuden aloittaminen.

Tilikauden aikana nettoinvestoinnit olivat 7,97 M€ ja kunnan lainakanta pieneni 11,7 M€. Toiminnan tehostamista tulee jatkaa ja luoda kasvun edellytyksiä. Jatkossa tulostason ylläpito on tärkeää, jotta tulevat investoinnit kyetään rahoittamaan.

Haastavasta vuodesta huolimatta, kunnassa sopeuduttiin tilanteeseen ja katsottiin luottavaisesti tulevaisuuteen.

Vihdissä 11.5.2021

Vihdin kunnan tarkastuslautakunta

Sisältö

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite
2. Edellisten arviointikertomusten pohjalta tehtyjen toimenpiteiden arviointi
3. Strategian toimeenpano ja talouden arvioinnit
4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
5. Yhteenveto

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite

- [Kuntalaki 410/2015](#)
- 121 § Tarkastuslautakunta
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:
 - 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
 - 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
 - 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
 - 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
 - 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
 - 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.
- Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.
- Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.1.2020 alkaen:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Mikko Lasanen (pj.)	Harri Hampori
Teemu Leino (vpj.)	Raine Jakka
Jari Karjalainen (->15.2.2021)	Jaripekka Turtiainen (->15.2.2021)
Jaripekka Turtiainen (15.2.2021->)	Joonas Kairajärvi (15.2.2021->)
Anita Lehikoinen	Virpi Kokkonen
Päivi Lumikumpu	Heidi Nieminen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Antti Luukkanen.

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana on toiminut KPMG vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Juha Huuskonen.

Toimintamuodot ja painopisteet

- Tarkastuslautakunta kokoontui syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana kymmenen kertaa
 - Kokouksissa arvioitiin kunnan toimia lautakunnan jäsenten vastualueiden mukaisesti.
 - Tilintarkastaja Juha Huuskonen osallistui kokouksiin 30.9.2020, 20.1.2021 ja 5.5.2021.
- Tarkastuslautakunnan toimikauden painopistealueet
 - 2017 hallintokeskus
 - 2018 sivistyspalvelut
 - 2019 Elinvoimapaalvelut sekä Infra- ja tukipalvelut
 - **2020 henkilöstö ja organisaation kehitys**
 - Painopistealueita täydennetään ja arvioidaan vuosittain
- Arviointia varten kuultiin viranhaltijoita seuraavasti:
 - Kunnanjohtaja Erkki Eerola, 30.9.2020
 - Elinkeinopäällikkö Jorma Ranta, 18.11.2020
 - Elinvoimajohtaja Petra Ståhl, 18.11.2020
 - Ympäristöpäällikkö Sari Janhunen, 18.11.2020
 - Työhyvinvointikoordinaattori, työsuojelupäällikkö, Isa Ramu 20.1.2021
 - Henkilöstön edustaja Merja Rytönen, 20.1.2021
 - Tekninen johtaja Matti Kokkinen, 10.2.2021
 - Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen, 10.2.2021
 - Kuntayhtymän johtaja Timo Turunen, 3.3.2021
 - Johtava lääkäri Pippa Laukka , 3.3.2021
 - Maahanmuuttokoordinaattorin esimies Noora Nordberg , 3.3.2021
 - Kunnanjohtaja Erkki Eerola, 24.3.2021
 - Talousjohtaja Henri Seppänen , 24.3.2021
 - Henkilöstöjohtaja Päivi Pohjola , 24.3.2021

Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

- Kuntalain (410/2015) mukaan määrätyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on 1.6.2017 alkaen ollut velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan.
- Vihdin kunnan julkaistut sidonnaisuusilmoitukset ovat luettavissa kunnan verkkosivuilla osoitteessa:
<https://www.vihti.fi/kuntana/hallinto-ja-paatoksenteko/sidonnaisuusrekisteri/>

2. Edellisten arviointikertomusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden arviointi

➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnan vastine oli ryhmitelty selkeästi ja vastineet olivat hyviä ja helppolukuisia.
- Riskienarviointia on kehitetty ja tuloksia on esitelty tilinpäätöksessä varsin laajasti. Riskienhallintaa tulee yhä kehittää, sisältäen riskikartoitukset ja riskien seurannan.
- Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laadintaprosessia on täsmennetty.
- Seuraaviin asioihin toivotaan kiinnitettävän huomioita myös jatkossa:
 - Kunnan pito- ja vetovoimaisuus
 - Nykyisille ja uusille asukkaille monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut ja kilpailukykyinen verotus.
 - Nykyisille ja uusille yrityksille houkutteleva yritystonttitarjonta ja kunnan palvelut yhden luukun kautta.
 - Maaseuturakentamista ohjaavat periaatteet tulee saada voimaan viipymättä.
 - Talous
 - Toiminnan tehokkuuteen tulee panostaa myös jatkossa.
 - Investointien tulee vastata todellista tarvetta.
 - Covid-19 –pandemian jälkihoito
 - Pandemian jälkihoitoon tulee varata riittävät resurssit, ja kertynyttä hoitovelkaa tulee pystyä purkamaan. Poikkeusolojen aiheuttama psykososiaalisen tuen tarve tulee huomioida.
 - Henkilöstön työhyvinvointi.
 - Henkilöstön hyvinvointiin ja koulutukseen tulee panostaa myös jatkossa.

3. Strategian toimeenpano ja talouden arvioinnit

- Talous (kunta)
 - Tulot
 - Toimintatuotot nousivat 0,2 M€ edellisestä vuodesta (+1,4 %)
 - Verotulot nousivat 3,0 M€ edellisestä vuodesta (+2,4 %)
 - Valtionosuudet nousivat 15,7 M€ edellisestä vuodesta (+64,8 %)
 - Menot
 - Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kustannukset kasvoivat 0,5 M€ edellisestä vuodesta (+1,0%)
 - Tilikauden ylijäämäksi muodostui 3,3 miljoonaa euroa (kumulatiivinen ylijäämä 15,7 M€)
- Työttömyysaste nousi hieman (7,4 % -> 10,6 %)
- Väestömäärä pysyi lähes samana (-0,04%)
- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kustannusten kasvu saatiin taittumaan. Vihdin osalta -0,6%.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnassa tulee harjoittaa talousmalttia ja suunnata resursseja kasvun edellytysten luomiseen.
- Pääkaupunkiseudun läheisyys tulee hyödyntää ja Vihdistä tulee rakentaa vakaan talouden ja jatkuvan kehittymisen esimerkkikunta omia vahvuuksia hyödyntäen.
- Kunnan pito- ja vetovoimasta tulee huolehtia. Nykyisistä asukkaista ja yrityksistä tulee pitää kiinni ja houkutella kuntaan uusia asukkaita ja yrityksiä.

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

Henkilöstö (1/2)

- Kunnan strategian mukaisesti henkilöstötyön tavoitteeksi oli asetettu henkilöstön palveluasenteen ja toimintakulttuurin uudistaminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.
- Vuoden 2020 alussa otettiin käyttöön uusi Populus -henkilöstöjärjestelmä, joka tarjoaa jatkossa reaaliaikaisempaa tietoa päätöksenteon tueksi. Järjestelmämuutos aiheutti merkittävän lisätyön henkilöstöpalvelulle ja esimiehille.
- Kunnan henkilöstöä oli vuoden 2020 lopussa 1190. (+11)
 - Henkilötyövuodet kasvoivat 28,76 htv.
- Henkilöstökulut vuonna 2020 olivat 47,7 M€ (-0,37 %). Henkilöstökulujen osuus kunnan ulkoisista toimintakuluista on 28,8 %
 - Haastavasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta, kunnassa ei ollut tarkasteluvuoden aikana lomautuksia tai irtisanomisia.
- Lähtövaihtuvuus pieneni edellisestä vuodesta merkittävästi, mutta on silti jokseenkin suurta eli 8,1 % (11,1% -> 8,1% = - 3,0%). Kriittisenä rajana pidetään 8 % lähtövaihtuvuutta.
 - Eläköityminen 2,3 %
 - Muu vaihtuvuus 5,8 %
- Sairaus- ja kuntoutustukipäivät 16,1 kalenteripäivää/henkilö (18,0 -> 16,1 = -1,9 kalenteripäivää)
 - Sairaspoissaolot vähenivät opetuksen tulosaluetta lukuun ottamatta kaikilla tulosalueilla.
 - Merkittävimmät sairauspoissaolojen syyt olivat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet (29,3 %) sekä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (27,9 %)
- Työturvallisuusilmoitusten määrä väheni
 - Eniten ilmoituksia tehtiin opetuksen ja varhaiskasvatuksen ammattiryhmistä. Näistä ilmoituksista yli puolet koki väkivaltaa tai epäasiallista kohtelua.
- Työtapaturmat
 - Työtapaturmat vähenivät, osin etätyön yleistymisen ansiosta.
 - Työtapaturmia 55 (83), korvauksia maksettiin 37 848 € (58 532 €), korvatut työttömyyspäivät 135 (352).

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

Henkilöstö (2/2)

➤ Tarkastuslautakunta:

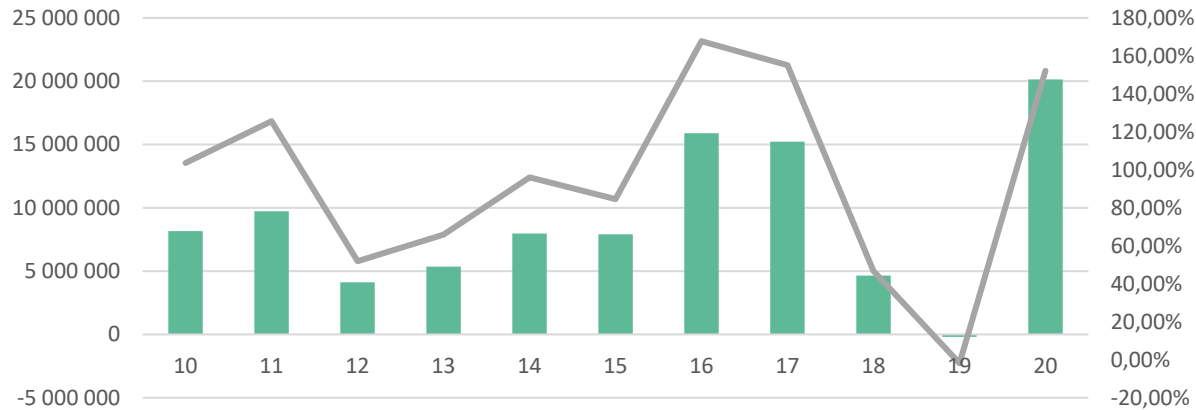
- Koko henkilöstön osaamisesta on huolehdittava ja järjestettävä tarkoituksenmukaista koulutusta.
- Pandemian jälkeiseen normaaliin tulee löytää tarkoituksenmukaiset lähityötä ja etätyötä yhdistävät käytännöt. Lähityö edistää ideointia ja yhteisöllisyyttä, etätyö puolestaan sopii paremmin keskittymistä vaativiin tehtäviin.
- Henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava mm. toimivin sijaisjärjestelyin, tehtäväkiertoa suosien ja riittävät resurssit turvaamalla.
- Tiedolla johtamista tulee laajentaa henkilöstöhallinnossa, ja varmistaa että uuden henkilöstöjärjestelmän ja prosessien kehittämiseen on riittävästi resursseja.
- Vaikka lähtövaihtuvuus kääntyi selvään laskuun, on löydettävä keinoja, joilla lähtövaihtuvuutta voidaan pitää maltillisella tasolla.
- Sairauspoissaolojen määrä kääntyi laskuun. Silti on löydettävä tapoja, joilla sairauspoissaolojen määrää voidaan yhä laskea.
- Työhyvinvointiin tulee panostaa myös jatkossa, koko henkilöstö huomioiden.

- Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstö on tehnyt hyvää työtä ja siihen tulee kannustaa ja palkita myös jatkossa.
- Jokaisen kunnan työntekijän tulee kokea oma työ merkitykselliseksi!

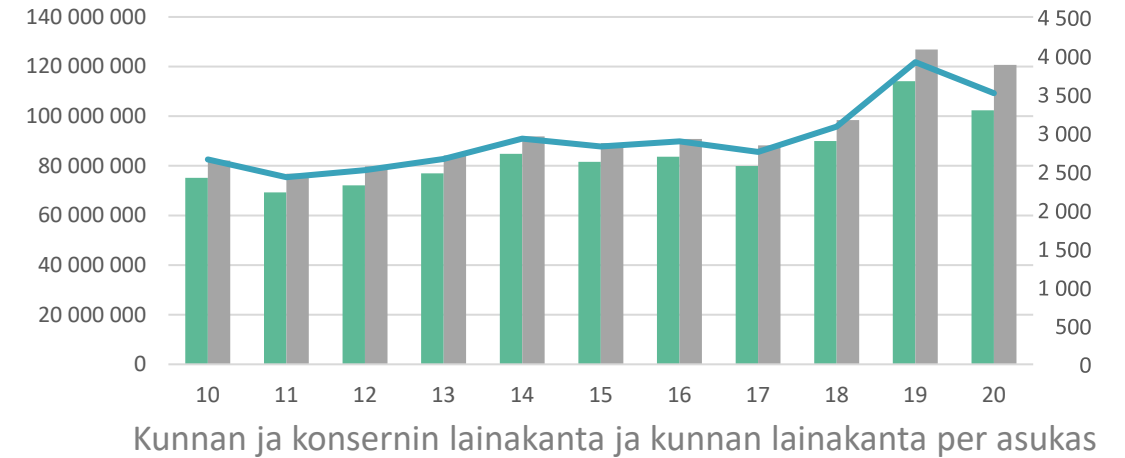
Talouden tunnusluvut

Kaaviot osoittavat kunnan, ei konsernin lukuja. Lainojen osalta esitetty myös konserniluvut.

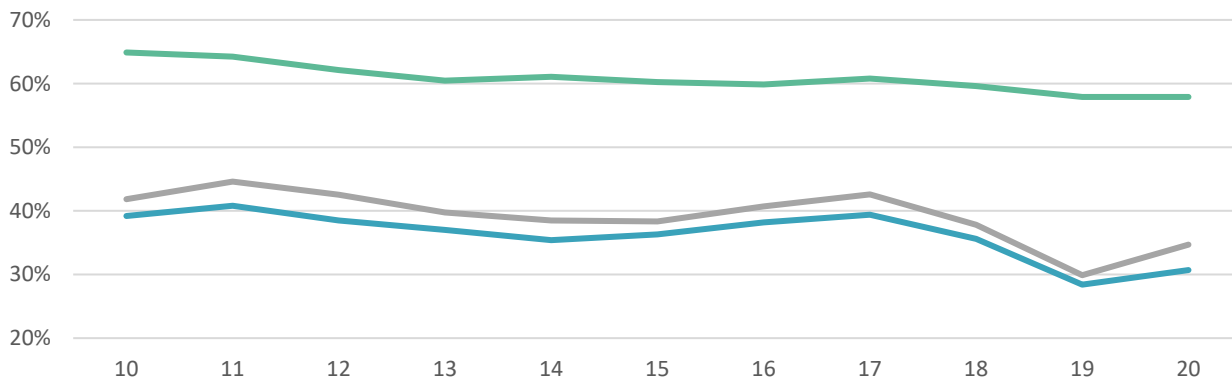
Vuosikate € ja % poistoista

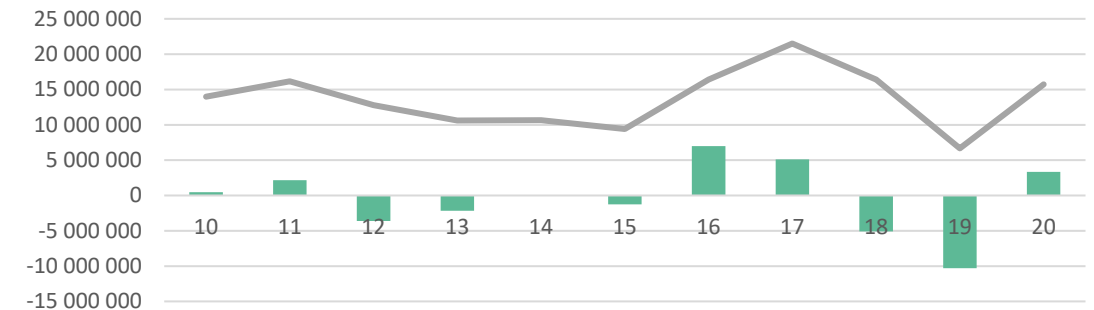
Lainakanta

Omavaraisuusaste

Yli- ja alijäämätilien kehittyminen

Kunnan erityisen vaikea taloudellinen asema

- [Kuntalaki 210/2015](#) 118§ Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely
- Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.
- Kuntalain mukainen arviointimenettely voidaan käynnistää, jos:
 1. kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
 2. kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden tai
 3. kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetty raja-arvot, jotka ovat:
 - kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (raja-arvot: vuonna 2016 20,89 % ja vuonna 2017 20,92 %);
 - asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla (raja-arvot: vuonna 2016 9 221 €/as. ja vuonna 2017 9 448 €/as.);
 - kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Kunnan erityisen vaikea taloudellinen asema

	2019	2020	Kommentti	Kriteeri täyttyy / Ei täyty
Kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määrääjassa	6 662 000	9 796 000	Kunnan tase on ylijäämäinen.	Ei täyty
Kuntakonsernin taseen alijäämä vähintään 1 000 €/as ja edellisvuonna 500 €/as	540	672	Kuntakonsernin tase on ylijäämäinen.	Ei täyty
TAI neljä tunnuslukua, joiden osalta raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin:				
1. Kuntakonsernin vuosikate negatiivinen	3 075 000	24 279 000	Vuosikate on positiivinen	Ei täyty
2. Konsernin lainakanta ylittää maan kuntakonsernien keskiarvon vähintään 50 %:lla	Vihti: 4352	4140	Vuonna 2019 rajana oli 10626 €/asukas. Vuoden 2020 rajana oli 11030 €/asukas (arvio)	Ei täyty
	Keskiarvo: 7 084 (Arvio)	7 353		
3. Kunnan tuloveroprosentti vähintään 1,0 yksikköäVihti: korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo	Keskiarvo: 20,50 %	20,50 %	Vuonna 2019 raja oli 20,88% Vuonna 2020 raja oli 20,97%	Ei täyty
	Keskiarvo: 19,88 %	19,97 %		
4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %	66,40 %	60,40 %	Raja ylittyy	Täyttyy

- Kriisikuntakriteerit eivät täyty, mutta talousmallia tulee jatkaa.
- Huom! Kriisikuntakriteerit on päivitetty ja uusia kriisikuntakriteereitä tultaneen soveltamaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätöslukuihin.

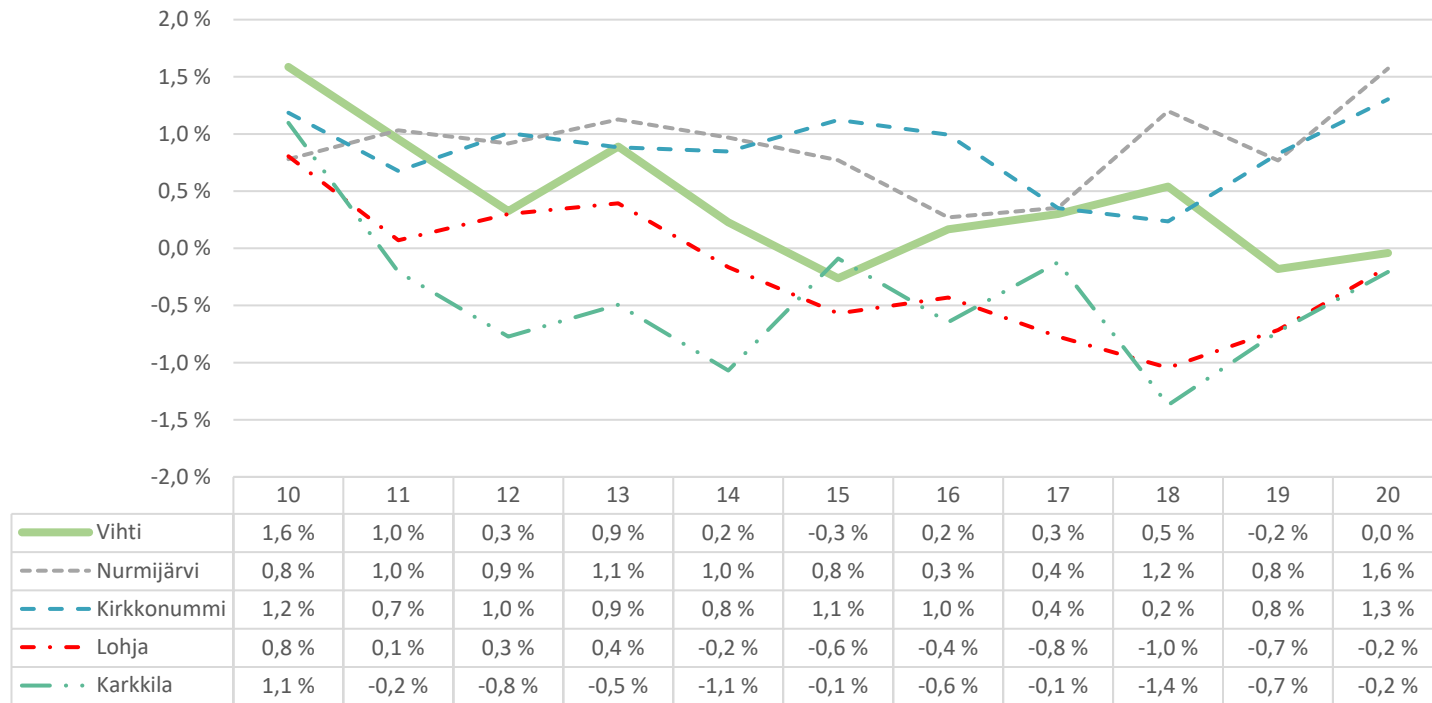
Asukasluvun kehitys

- Asukasluvun kehittyminen ei ole tavoitellulla tasolla.
- Vuoden 2020 lopussa Vihdin kunnassa oli 29 146 asukasta.
- Asukasluvun muutos oli -0,04 % (-12 henkilöä), kun tavoite oli +1,0 % (noin +290).
 - Covid-19 –pandemia sai suomalaiset muuttamaan suurista kaupungeista maaseutumaisiin kuntiin, mutta Vihdin osalta tätä kehitystä ei ollut havaittavissa.
- Lisäksi ikärakenteen muutos tulee huomioida. Lapset vähenevät ja vanhuksien suhteellinen osuus kasvaa.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana tulee kohentaa, niin potentiaalisten uusien asukkaiden, kuin myös nykyisten asukkaiden silmissä (pitovoima).
- Keinoja ovat mm. monipuoliset asumismahdollisuudet ja asumisen kilpailukykyinen kustannustaso, toimivat palvelut, mukaan lukien joukkoliikenteen palvelut, kuten kuntastrategiassa on kirjattu.
- Uusien investointien tulee tukea kuntastrategiaa ja tukea kunnan tavoiteltua väestönkasvua.

Asukasluvun suhteellinen muutos Vihti, Nurmijärvi, Kirkkonummi, Karkkila ja Lohja

Huom! Lohjan asukasluvussa huomioitu tarkasteluajankohtana tehdyt kuntaliitokset

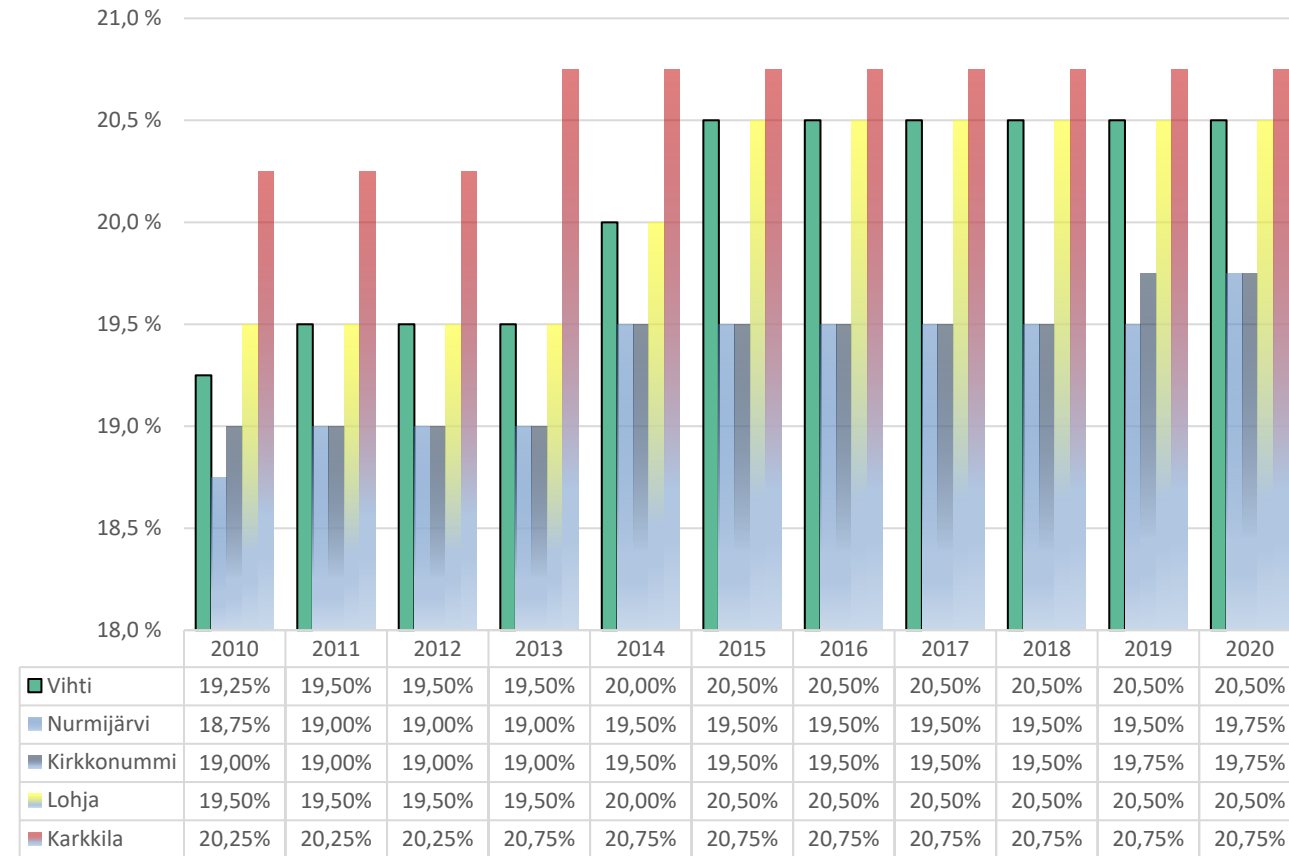
Veroprosentin kehitys

- Vihdin verotus on varsin kireää verrokkikuntiin verrattuna.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnallisvero- ja myös kiinteistöveroprosentin merkitys osana kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana tulee huomioida.

Kunnallisveroprosentit

Kunnan konserni ja tytäryhteisöt

- Vihdin kuntakonsernin tytäryhteisöt ovat melko pieniä, ja niiden merkitys konsernitilinpäätöksessä on varsin vähäinen.
 - Vuoden aikana Kiinteistö Oy Härköiläntie 1, 2 ja 3:n toiminta päättyi.
 - Kuntakonserniin kuuluvat nyt seuraavat tytäryhtiöt
 - Nummelan Aluelämpö Oy, Kunnan omistus 60%
 - Nummelan Teollisuustalo Oy, Kunnan omistus 100%
 - Palman Tieto-Taito-Keskus Oy, Kunnan omistus 100%
 - Kuntakonsernin osalta tehtiin myös seuraavat tasearvojen alaskirjaukset
 - Härköiläntie 1, 2 ja 3, yhteensä 121 930 €
 - Palman Tieto-Taito-Keskus Oy, 1 446 835 €

➤ Tarkastuslautakunta:

- Tytäryhtiöinen tilanne on sängen hyvä, ja niiden kehittämistä tulee jatkaa kunnan kokonaisuena huomioden.

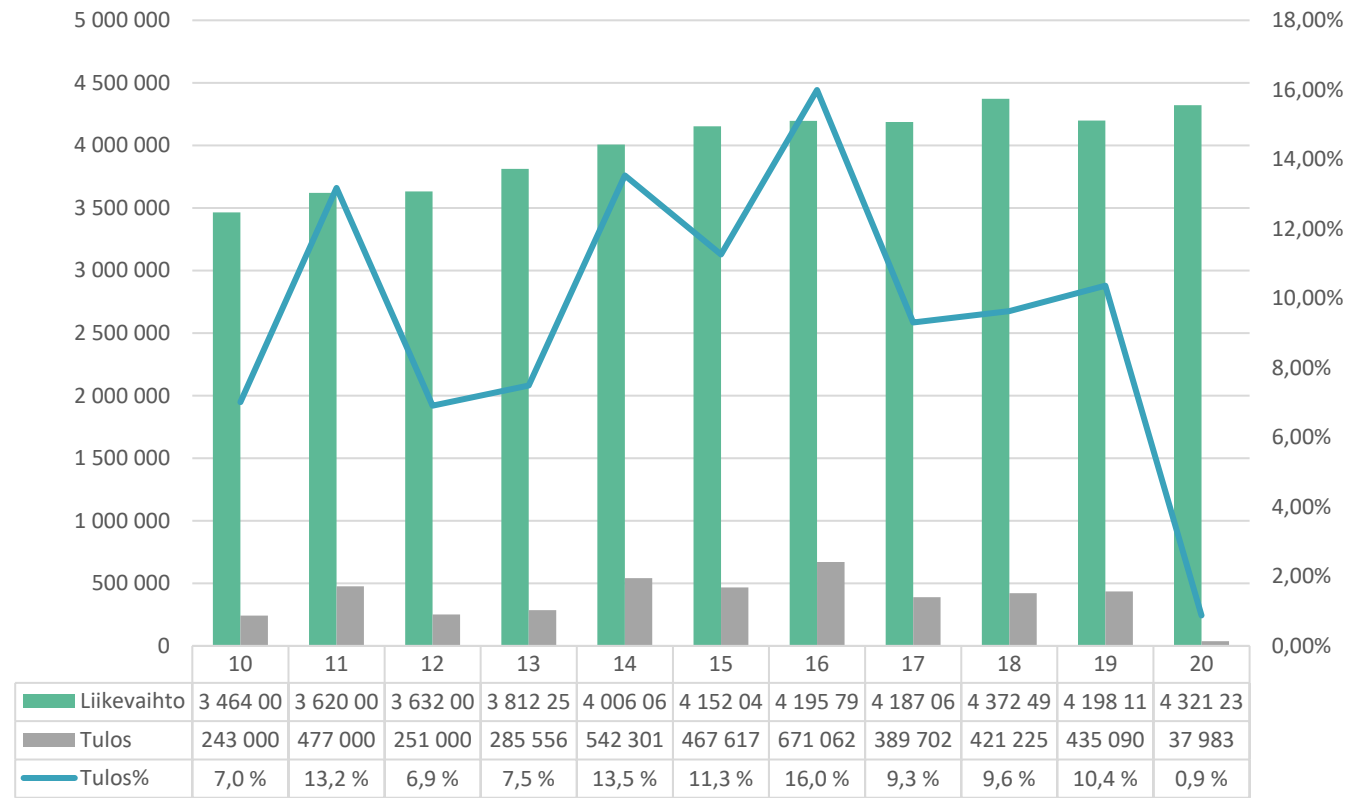
Vihdin vesihuoltolaitos

- Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tarjota asiakkailleen toimiva vesi- ja jätevesijärjestelmä kunnanhallituksen vahvistamalla toiminta-alueella.
- Vihdin vesihuoltolaitos on 1.1.2018 alkaen toiminut kirjanpidollisesti eriytettynä taseyksikkönä ja tullaan yhtiöittämään vuoden 2021 aikana
- Toimintatuotot nousivat, samoin toimintakulut. Toimintakate toteutui budjetoitua heikompana.
- Uusia liittymiä 23 kpl
- Investoinneista toteutui noin 84 % (edellisenä vuonna 82 %)
- Lähiajan merkittävin asia on tuleva jätevesien käsittelyratkaisu.
- Käyttökustannuksista 0,7 % kohdistui huleveden viemärointiin. (2019 laskennallinen 5%)

➤ Tarkastuslautakunta:

- Tuleva jätevesiratkaisu tulee olla kuntalaisten kokonaisedun mukainen.
- Vihdin veden toiminta on tuloksellista sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.
- Kehotetaan kiinnittämään huomiota investointien suunnitteluun ja toteutukseen.

Vihdin vesi

Investoinnit

- Investointien määrärahojen sitovuustaso on talousarviossa määritelty toiminnoittain.
 - Alkuperäisessä talousarviossa investointimäärärahat olivat nettona -14,1 M€ (-19,6 M€).
 - Muutetun talousarvion mukaan investointimäärärahat olivat nettona -13,52 M€.
 - Investointien toteuma oli nettona -7,97 M€ (-16,1 M€)
- Alla mainittu muutamia investointeja:
 - Kunnallistekniikan rakentaminen -2,12 M€
 - Strateginen maanhankinta, menot -1,47 M€, tulot 1,55M€, netto -0,08 M€
 - Kirkonkylän lähiliikuntapaikan työt -1,26 M€
 - Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset -0,97 M€
 - Verkoston uudisrakentaminen ja saneeraaminen -1,20 M€

➤ Tarkastuslautakunta

- Kokonaisuudessaan investointiohjelma jäi suunnitellusta.
- Investointiohjelman realistisuuteen on kiinnitettävä huomiota.
- Kunnan ollessa vaikeassa taloustilanteessa tulee tulevien investointien osalta noudattaa erityisen suurta harkintaa. Vaikutukset toiminnan tehokkuuteen, kunnan houkuttelevuuteen asuinpaikkana ja yritysten investointikohteena tulee arvioida tarkoin.

Havaintoja taloushallinnon prosesseista

➤ Tarkastuslautakunta

➤ Riskienhallinta

- Tilinpäätöksessä esitelty hienosti aiempaa laajemmin.
- Jatkossa tulisi kehittää riskikartoituksen käytäntöjä ja riskien seurantaa.

➤ Tilinpäätöksen liitetietotositteet

- Tilinpäätöksen liitetiedoissa tulee olla jatkossa liitetositteet. Erityisesti konsernin osalta tässä on ollut horjuvuutta.

➤ Toiminta kilpailluilla markkinoilla.

- Kunnalla on toimintaa kilpailluilla markkinoilla (ateria ja puhdistuspalvelut, kuljetuspalvelut, tilojen vuokraaminen, Kierrätyskeskus sekä Vihti Race)
- Suositellaan, että kunta seuraa kilpailuneutraliteettisäännösten kehittymistä ja tarkistaa kurssia tarpeen mukaan.

➤ Talousraportoinnin sisäinen valvonta

- Taloushallinnon prosessit tulee olla kuvattu, ja kontrollien toteutumista tulee valvoa.
- Henkilöstövaihdosten yhteydessä tulee varmistaa osaamisen siirtyminen seuraavalle tekijälle.

➤ Tiedolla johtamista ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä tulee edistää. Tämä on vastuullisen taloudenpidon perusedellytys.

Yhteenveto taloudesta

➤ Tarkastuslautakunta

- Kunnan tulorakennetta on vahvistettava.
 - Pito- ja vetovoimaa tulee kehittää tarjoamalla monipuolisia asumismahdollisuuksia.
 - Yritysten asettumista Vihtiin tulee helpottaa työpaikkatonttien kaavoitusta kehittämällä ja lupakäytäntöjä nopeuttamalla.
 - Kiinteistöveropohjan kattavuutta tulee parantaa.
- Palvelutuotannon kustannustehokkuutta tulee kehittää.
 - On arvioitava kriittisesti, miten palvelut tulee järjestää.
- Investoinnit tulee suhteuttaa väestökehitykseen ja väestörakenteen muutokseen.
- Hyvät talouden tunnusluvut eivät ole itsetarkoitus vaan seurausta vastuullisesta taloudenpidosta, joka luo liikkumavaraa tulevaan.

4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

- Toiminnalliset tavoitteet

- Vuodelle 2020 valtuusto oli asettanut 14 toiminnallista tavoitetta, ja niille yhteensä 39 mittaroitavaa tekoa (v. 2019 tavoitteita oli 20 kpl)
- Teoille oli asetettu mittari ja suunta, mutta ei täsmällistä toteumatavoitteita.
- Tavoitteiden ja tekojen määrä oli sopiva, mutta strategisten tavoitteiden linkitys toimielimiin ja tulosalueisiin oli yhä ontuva.
- Tavoitteiden on oltava merkityksellisiä, ja niiden tulee tukea jatkuvuutta ja pitkäjänteistä toimintaa.

- Tarkastuslautakunta

- Tavoitteiden arviointikriteerien tulee sisältää myös täsmälliset tavoitetasot.
- Tavoiteasetannan ja seurannan painoarvoa tulisi nostaa talousarvioprosessissa ja sitoa tavoitteet tiukemmin kuntastrategiaan, hyvinvointisuunnitelmaan, maapoliittiseen ohjelmaan ja muihin valtuuston hyväksymiin suunnitelmiin.

Toiminnallisten tavoitteiden yhteenveto

Kuntapäämäärä	Tavoite	Teot 2020	Toteuma
AKTIIVISTEN IHMISTEN VIHTI	PAIKALLISEN TOIMINNAN TUKEMINEN	Järjestöyhteistyön kehittäminen	✓ 75 %
		Tunnin junan edistäminen	✓ 100 %
		Hanko-Hyvinkää rata	✓ 100 %
		VT 25 Hiidenrannan risteys	✓ 80 %
	AVOIMUUS JA OSALLISUUS	Kulttuuripalvelut	! 50 %
		Kunnan palautejärjestelmän kehittäminen	✓ 70 %
		Lasten ja nuorten palvelut	✓ 85 %
		Ikäihmisten palvelut	✓ 100 %
	INNOVAATIOT JA KOKEILUT	Urheilutilojen etälukitus	! 55 %
		Omatoimikirjasto	! 60 %
VIHDISSÄ, VIHDISTÄ, VIHTIIN	LIIKKUMISEN UUDET MUODOT	Joukkoliikenteen käyttöaste	✓ 90 %
		Ulkoilureitistöjen kehittäminen	✗ 30 %
	ULKONA LIIKKUMINEN	Kevyenliikenteen väylät	✗ 30 %
		Kirkonkylän ranta-alueen kehittäminen	! 60 %
	SÄHKÖISET PALVELUT	Sähköiset prosessit	✗ 7 %
		Opasteet nähtävyyksissä	✓ 80 %
		Raportoinnin kehittäminen	✓ 67 %
	TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS ETÄTYÖ	Palautejärjestelmä	✓ 100 %
		Valokuitu	✗ 0 %

Kuntapäämäärä	Tavoite	Teot 2020	Toteuma
VAHVEMPAA ELINVOIMAA	YRITYSELÄMÄ	Elinkeinostrategia	✓ 90 %
		Etelä-Nummela maanhankinta	! 60 %
	MAANKÄYTTÖ	Pillistöntien kehittäminen	! 50 %
		Tonttitarjonta	✓ 80 %
		Haja-rakentaminen	! 50 %
		Sepänpihan kävijämäärä	✓ 90 %
	MARKKINOINTI	Sepänpihan näkyvyys	✓ 100 %
		Maamerkkejä	✗ 20 %
		Vihti näkyvyys	✓ 90 %
		Kunnan ilmastoteot	✓ 70 %
	ILMASTOSTRATEGIA	Uusiutuva sähkö	✓ 100 %
		Yritysten ilmastoteot	! 50 %
		Kuntalaisten ilmastoteot	✓ 100 %
		Sairaspoissaolot	✓ 90 %
	HENKILÖSTÖN PALVELUASENNE	Palvelukulttuuri	✓ 100 %
		Talousraportointi	✗ 10 %
	TALouden TASAPAINO	Vihta -ohjelman toimeenpano	✓ 100 %
		Uudet talouden tasapainotustoimet	✓ 100 %
		Eriyisen tien prosessit	! 50 %
		Sote -menot	✗ 10 %

Teoista on käytetty tässä yhteydessä tarkastuslautakunnan käyttämiä lyhyitä, epävirallisia nimiä.

Aktiivisten ihmisten Vihti

PAIKALLISEN TOIMINNAN TUKEMINEN		
Järjestöyhteistyön kehittäminen	✓	75 %
Tunnin junan edistäminen	✓	100 %
Hanko-Hyvinkää rata	✓	100 %
VT 25 Hiidenrannan risteys	✓	80 %
AVOIMUUS JA OSALLISUUS		
Kulttuuripalvelut	!	50 %
Kunnan palautejärjestelmän kehittäminen	✓	70 %
Lasten ja nuorten palvelut	✓	85 %
Ikäihmisten palvelut	✓	100 %
INNOVAATIOT JA KOKEILUT		
Urheilutilojen etälukitus	!	55 %
Omatoimikirjasto	!	60 %

- Kolme tavoitetta, 10 mittaroitavaa tekoa. Toteuma oli keskimäärin 78 %
 - Raideliikenteeseen liittyvät hankkeet edistyivät hyvin.
 - Urheilutilojen etälukitus ja omatoimikirjaston käyttöönotto takertelivat.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Tilavuokrausta helpottava etälukituspalvelu tulee saada kaikkiin vuokrattaviin tiloihin.
- Etätyötä tukevia tiloja tulee lisätä.

Vihdissä, Vihdistä, Vihtiin

LIKKUMISEN UUDET MUODOT		
Joukkoliikenteen käyttöaste	✓	90 %
ULKONA LIIKKUMINEN		
Ulkoilureitistöjen kehittäminen	✗	30 %
Kevyenliikenteen väylät	✗	30 %
Kirkonkylän ranta-alueen kehittäminen	!	60 %
SÄHKÖISET PALVELUT		
Sähköiset prosessit	✗	7 %
Opasteet nähtävyyksissä	✓	80 %
Raportoinnin kehittäminen	✓	67 %
TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS		
Palautejärjestelmä	✓	100 %
ETÄTYÖ		
Valokuitu	✗	0 %

- Viisi tavoitetta, yhdeksän mittaroitavaa tekoa. Toteuma oli keskimäärin 52 %
 - Joukkoliikennettä sopeutettiin muuttuneeseen kysyntään.
 - Ulkoilureittien ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen jäi kaavaillusta.
 - Sähköistä raportointia kehitettiin, mutta prosesseja ei saatu sähköistettyä.
 - Palautejärjestelmä otettu käyttöön keskeisissä kuntalaispalveluissa.
 - Valokuituyhteyksien rakentaminen ei edennyt.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Etätöiden yleistyessä nopeiden tietoliikenneyhteyksien merkitys on entisestään korostunut, joten on löydettävä ratkaisu koko kunnan alueen saamiseksi nopeiden verkkoyhteyksien piiriin.
- Ulkoilureittejä ja kevyen liikenteen väylien rakentamista tulee edistää, sekä puistojen virikkeellisuutta kaikki ikäluokat huomioiden tulee lisätä.
- Sähköisten asiointipalveluiden käyttöä on lisättävä.
- Joukkoliikenteen kehittämistä on jatkettava ja sopeutettava tarjonta muuttuneeseen kysyntään.

Vahvempaa elinvoimaa

YRITYSELÄMÄ		
Elinkeinostrategia	✓	90 %
MAANKÄYTTÖ		
Etelä-Nummela maanhankinta	!	60 %
Pillistöntien kehittäminen	!	50 %
Tonttitarjonta	✓	80 %
Haja-rakentaminen	!	50 %
MARKKINOINTI		
Sepänpihan kävijämäärä	✓	90 %
Sepänpihan näkyvyys	✓	100 %
Maamerkkejä	✗	20 %
Vihti näkyvyys	✓	90 %
ILMASTOSTRATEGIA		
Kunnan ilmastoteot	✓	70 %
Uusiutuva sähkö	✓	100 %
Yritysten ilmastoteot	!	50 %
Kuntalaisten ilmastoteot	✓	100 %
HENKILÖSTÖN PALVELUASENNE		
Sairaspoissaolot	✓	90 %
Palvelukulttuuri	✓	100 %
TALOUDEN TASAPAINO		
Talousraportointi	✗	10 %
Vihta -ohjelman toimeenpano	✓	100 %
Uudet talouden tasapainotustoimet	✓	100 %
Erityisen tien prosessit	!	50 %
Sote -menot	✗	10 %

- Kuusi tavoitetta, 20 mittaroitavaa tekoa. Toteuma oli keskimäärin 71 %
 - Elinkeinostrategia saatiin tehtyä sitovine tavoitteineen
 - Etelä-Nummela hankkeet etenivät suunnitellusti
 - Ilmastotoimenpiteet etenivät
 - Henkilöstön palveluasenne –tavoite sai hyvät pisteet, mutta asiakkaiden mielipidettä ei tutkittu.
 - Talousraportointi jäi suunnitellusta.
 - Sote –menot laskivat, mutta ovat yhä Keusoten keskiarvoa suuremmat

➤ Tarkastuslautakunta:

- Elinkeinostrategian jalkautus tulee varmistaa.
- Henkilöstön palveluasenteeseen on jatkossakin panostettava, jotta kunta muovautuisi ratkaisukeskeiseksi palveluorganisaatioksi ja toimisi toiminnan mahdollistajana.
 - Palvelukulttuurin kehitystä tulisi mitata kysymällä myös asiakkaan näkemys palvelutasosta.
- Sote –kulukuria tulee jatkaa kaikkia toimintoja tehostamalla ja kehittämällä, ja näin varautua esimerkiksi Covid 19 –pandemian jälkihoitoon ja huoltosuhteen heikkenemiseen.

Talousarvion toteutumisvertailu toimielimittäin

- Toimintakатteen toteuman ja muutetun talousarvion erotus:

Toimielin	Erotus
Keskusvaalilautakunta	0
Tarkastuslautakunta	-780
Kunnanhallitus*	2 877 367
Lasten ja nuorten lautakunta	259 875
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	370 345
Kaavoitus- ja tekninen lautakunta*	339 526
Ympäristölautakunta	80 901

- Vuoden 2020 aikana tehtiin talousarvioon 3,1 M€ muutokset toimintakатteeseen:

21.9.2020	Kunnanhallitus / Karviainen / Perusterveydenhuolto	-1 567 400
7.12.2020	Kunnanhallitus / Karviainen / Erikoissairaanhoido	-1 000 000
7.12.2020	Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	-43 479
7.12.2020	Kaavoitus- ja tekninen lautakunta	-450 000
7.12.2020	Ympäristölautakunta	-63 471
	YHTEENSÄ	-3 124 350

➤ Tarkastuslautakunta:

- Jatkossa talousarvion toteutumisvertailua tulee selkeyttää niiden toimielinten osalta, joissa sitovaan tavoitteeseen kuuluu muutakin kuin toimintakate.
 - Näitä toimielimiä ovat olleet Kaavoitus- ja tekninen lautakunta sekä Kunnanhallitus.
- Samoin tulee kiinnittää erityistä huomioita talousarvion kannustavuuteen ja realistisuuteen.

* = Sitovana tavoitteena toimintakate, josta vähennetään pysyvien vastaavien myyntivoitot ja lisätynä pysyvien vastaavien myyntikuluilla.

Kunnanhallitus

- Tarkasteluvuonna toteutettiin onnistuneesti ensimmäistä Vihta –kestävän kasvun ja talouden ohjelmaa ja käynnistettiin seuraava.
- Toimielinrakennetta uudistettiin.
- Järjestöstrategia valmisteltiin. (Hyväksyttiin 2021)
- Kunnan palautejärjestelmä otettiin täysimääräisesti käyttöön.
- Työmarkkinatuen kuntaosuudet nousivat huomattavasti pandemian myötä.
- Kotouttamissuunnitelma hyväksyttiin.
- Joukkoliikenteen järjestämistä sopeutettiin vastaamaan muuttunutta kysyntää.

➤ Tarkastuslautakunta

- Kuntalaisten osallisuutta vahvistavia toimia tulee jatkaa (esimerkiksi osallistuva budjetointi)
- Prosessien sähköistämistä ja tiedolla johtamista tulee laajentaa.
- Työllisyyden kehittämiseen tulee panostaa.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen

- Toiminta
 - Covid 19- epidemia leimasi vuoden 2020 toimintaa.
 - Epidemia aiheutti lisätoimia ja kustannuksia, toisaalta toi säästöjä toisaalla
 - Perussopimus päivitettiin vastaamaan Kuntalain vaatimuksia.
 - Suoritettiin useita toiminnallisia ja rakenteellisia uudistuksia, joilla parannettiin toiminnan tuloksellisuutta.
 - Perheiden, työikäisten ja ikäihmisten palvelulinjoista muodostettiin sosiaalipalveluiden ja terveystalouden palvelualueet 1.1.2021 alkaen
 - Työterveyspalveluiden yhtiöittäminen osaksi Uudenmaan Työterveys Oy:tä.
 - Osakkuus Monetra Pirkanmaa Oy:ssä ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden hankinta Sarastialta Monetralle.
- Organisaatio
 - Organisaatioita on uusittu perusteellisesti.
 - Tammikuussa aloitti Timo Turunen uutena kuntayhtymän johtajana.
 - Marraskuussa aloitti Pippa Laukka uutena vastaavana ylilääkärinä.
- Talous
 - Korona toi huomattavia haasteita talouden ennustamiseen. Vuoden aikana myönnettiin lisämääräraha Karviaisen omaan toimintaan, mutta lopulta Vihdin osalta alittuivat sekä alkuperäinen, että muutettu talousarvio.
 - Hyvä tulos verrattuna yleiseen sosiaali- ja terveyshuollon menojen kasvuun. Vihdin osalta kustannukset laskivat 0,6%.
 - Koronasta aiheutuneet lisäkustannukset olivat vuonna 2020 noin 2,4 M€
 - Erikoissairaanhoidon kulut laskivat, koska korona vähensi kiireettömiä toimenpiteitä. Toisaalta tämä kasvatti hoitovelkaa.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen

➤ Tarkastuslautakunta

- Talouden lukujen valossa vuosi meni kohtuullisen hyvin.
- Covid -19 –pandemian jälkihoitoon ja hoitovelan purkamiseen tulee varautua.
- Palvelutuotannon tehostamista ja kehittämistä on jatkettava.
- Kunnan tulee määrittää tahtotila Nummelan terveysaseman osalta.
- Ikärakenteen muutokset on huomioitava kaikessa päätöksenteossa.
- Sote –uudistukseen tulee valmistautua.
- Talousraportoinnin kehittämistä tulee jatkaa.
- Tilinpäätökseen tulee lisätä jatkossa myös edellisten vuosien asiakastytytyväisyystutkimusten tulokset.

Lasten ja nuorten lautakunta

- Covid 19 –pandemian vaikutus
 - Etäkouluun siirryttiin keväällä hyvin nopealla aikataululla.
 - Suuremmat sijaiskulut
- Tuntikehys
 - Tuntikehys hieman pieneni. (6650->6570)
 - Erityislasten suhteellisen määrän kasvu on jatkunut.
- Varhaiskasvatus
 - Covid -19 –pandemian myötä helpotettiin asiakasmaksujen hyvityskäytäntöjä. Tämä myös osaltaan mahdollisti säästöt henkilöstökuluissa.
 - Varhaiskasvatusikäisten määrä jatkaa vähenemistä, ja päivähoito keskittyy enenevässä määrin kunnalliseen päiväkotihoidon.
- Henkilöstö
 - Vakinaisen opetushenkilöstön määrä kasvoi 18 henkilöllä. (Kaksi uutta virkaa, 16 valittiin pätevinä virkaan)
 - Jatkossa määrääikaisia opettajia ei palkata kesäksi. (Vaikutukset tulevat vuodesta 2021 alkaen)
- Erityisen tuen prosessia kehitetään (Oli myös sitova valtuustotavoite)
- Kotikuntakorvauksien nettovaikutus kääntynyt positiiviseksi
- Käynnistettiin vaikuttavuusinvestoimiseen liittyvä kokeilu (Social Impact Bond, SIB) yhdessä Karkkilan kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Lasten ja nuorten lautakunta

➤ Tarkastuslautakunta

➤ Nuorten hyvinvointi

- On erittäin hienoa, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen on käynnistetty hanke.
- Ennaltaehkäisevään toimintaan on panostettava enemmän.
- Mielenterveyspalveluihin pääsyä on helpotettava ja nopeutettava.
- Perheiden tukea on lisättävä.

➤ Covid -19 –pandemian jälkihoito

- Pandemian jälkihoitoon tulee löytää toimivat ratkaisut, jotta pandemian aikana muodostunut oppimisvaje saadaan kurottua umpeen.

➤ Henkilöstö

- Henkilöstön jaksamiseen on kiinnitettävä huomiota myös jatkossa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

- Covid 19 –pandemia vaikutti kaikkien tulosalueiden toimintaan.
- Kirjasto
 - Palvelua painotettiin sähköisten medioiden suuntaan.
 - Fyysisen aineiston lainaus väheni 25% verrattuna edelliseen vuoteen.
 - Kirkonkylän omatoimikirjasto saatiin käyttöön syyskuussa 2020.
- Museo
 - Aukioloajat supistuivat ja toiminta painottui kokoelmien hoitotyöhön ja poikkeusajan dokumentointiin.
- Kulttuuripalvelut
 - Yleisötahtumat peruuntuivat ja toimintaa painotettiin mm. Vihti Live –palvelukonseptin suuntaan.
 - Hiiden Opiston toiminta oli osin tauolla.
 - Aloitettiin kulttuurikasvatussuunnitelman tekeminen ja samoin yhteistyö nuoriso- ja sote-palveluiden kanssa.
- Liikuntapalvelut
 - Kausitoiminta keskeytyi, uimahalli sulkeutui ja liikuntatilat menivät käyttökieltoon maaliskuussa. Syksyn aikana toiminta jatkui rajoitetusti.
 - Toimintaa suunnattiin uudelleen, järjestämällä mm. parvekejumppia ja uudenlaisia luontoretkiä.
- Palvelujen kustannukset esitelty pääsääntöisesti havainnollisesti, €/suorite ja €/asukas.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

➤ Tarkastuslautakunta

- Yhteistyön rakentamista varhaiskasvatuksen, opetustoimen sekä sote –palveluiden suuntaan pidetään erittäin kannatettavana.
- Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tulokset suhteessa budjetin kokoon olivat hyvät.
- Kulttuuri ja vapaa-ajan toimintojen merkitys kuntalaisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin ja kunnan houkuttelevuuteen asuinpaikkana on huomioitava.

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta

- Strateginen yleiskaavaa hyväksyttiin.
- Uudisrakentaminen pysyi vaisuna.
- Digitalisaatiota edistettiin kehittämällä paikkatietoaineistoja ja rajapintoja.
- Hyväksyttiin kolme asemakaavaa.
- Kaavoitusohjelma vuosille 2021-2022 hyväksyttiin.
- Sepänpihan kotinäyttelyn järjestämistapa muuttui virtuaalinäyttelyksi ja kaksiosaiseksi TV –sarjaksi.
- Maanhankinta toteutui edellisiä vuosia huomattavasti runsaampana.
- Omakotitonttien myynti ja vuokraus piristyi selvästi.
- Rakennusten myyntiohjelma eteni, kun yksi kiinteistö saatiin myytyä. Lisäksi kolmen kiinteistönosalta oli voimassa myyntipäätökset vuoden lopussa.
- Päätettiin ottaa kiinteistörekisterin pitovastuu kunnan omaksi toiminnaksi asemakaavoitettujen alueiden osalta.
- Aterian ja puhdistuksen tulosalueella toimintaa sopeutettiin epidemian myötä ja järjestettiin ruokakassi –toimintaa etäoppilaille.

➤ Tarkastuslautakunta

- Rakentamisen ohjaamisessa tulee toteuttaa kunnan hyväksyttyä strategiaa ”Asu siellä, missä elät”, ja mahdollistaa erilaiset asumistavat vapauttamalla rakentamisen säätelyä lain sallimissa rajoissa.
- Prosessien tehostamista ja digitalisointia on jatkettava. Lupaprosessin sujuvuudella on merkitys kunnan houkuttelevuuteen asuinpaikkana.
- Kaavoituksella on luotava uusia houkuttelevia sijoittumispaikkoja asukkaille ja yrityksille - eli luoda kannattavan kasvun edellytykset.

Ympäristölautakunta

- Yhteinen ilmastokoordinaattori Kirkkonummen kanssa.
- Ympäristön- ja vesiensuojeluhankkeita edistettiin.
- Rakennusvalvonnan arkistosta tilattujen tuotteiden kysyntä on kasvanut huomattavasti.
- Paperiarkiston digitointia jatkettu, mutta pandemia hidastanut toimintaa.
- Valtaosa teollisuudesta on pohjavesialueella tai niiden välittömässä läheisyydessä. Tämä korostaa ympäristövalvonnan merkitystä. Pohjavesien pilaantuminen on todellinen riski raakaveden tuotannolle.

➤ Tarkastuslautakunta

- Rakentamisen ohjaamisessa tulee toteuttaa noudattamalla hyväksyttyä kuntastrategiaa "Äsü siellä, missä elät" ja mahdollistaa näin erilaiset asumistavat.
- Ilmastostrategian toteuttamista tulee jatkaa

5. Yhteenveto (1/2)

- Tarkkaa taloudenpitoa on jatkettava:
 - Vihta –säästötoimenpiteet tulee viedä päätökseen
 - Tulopohjaa on vahvistettava.
 - Investoinnit suhteutettava todelliseen tarpeeseen (mm. terveydenhoidon tilat ja jätevesien käsittelyratkaisu)
- Pääkaupunkiseudun läheisyys on hyödynnettävä, ja tarjottava uusille sekä nykyisille asukkaille kohtuuhintainen ja viihtyisä, monipuolisia asumismahdollisuuksia tarjoava asuinympäristö toimivine palveluineen – mukaan lukien toimiva joukkoliikenne.
- Työpaikkaomavaraisuutta on kohennettava huomioimalla yritysten tarpeet aiempaa paremmin, mm. työpaikkatonttien tarjontaa kehittämällä
- Palvelutarjonnan, mukaan lukien joukkoliikenne, tulee vastata kysyntää, olla laadukasta ja kustannustehokasta.
- Päätöksenteon eri vaiheista tulee tiedottaa asianmukaisesti.
 - Esimerkiksi säästötoimenpiteistä tulee neuvotella luottamushenkilöiden kanssa ennen laajempaa kuntalaiskuulemistä.
 - Samoin esimerkiksi palveluverkon sopeutustoimenpiteissä tulee marssijärjestys olla valtuuston hyväksymä ja aiempaa selkeämpi.

Yhteenveto (2/2)

➤ Toiminnalliset tavoitteet

- Mittarointi ja tavoitetasot tulee selkeyttää. Samoin on määritettävä, kuka tulkitsee tavoitteet täyttyneeksi. Tavoitteet tulee myös linkittää tulosalueisiin mahdollisuuksien mukaan.
- Valtuuston tahtotila tulee näkyä vahvemmin kunnan toiminnassa.
- Tiedolla johtamiseen on panostettava. Tietojärjestelmien välisiä integraatioita tulee parantaa ja näin mahdollistaa reaaliaikaisen tiedon käyttö päätöksenteossa.
- Nopeiden tietoliikenneyhteyksien yleistymistä on edistettävä.
- Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava, ja koko henkilöstö on sitoutettava kunnan kehittämiseen.
- Kuntalaisia osallistavaa toimintaa kuten osallistuvaa budjetointia tulee jatkaa ja laajentaa
- Covid 19- pandemian jälkihoitoon tulee luoda kokonaisvaltainen suunnitelma.

**Tarkastuslautakunta kiittää kunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä
kuntastrategian toteuttamisesta ja menneistä neljästä vuodesta!**

Tarkastuslautakunta katsoo tulevaisuuteen luottavaisesti.

Vihdin Kunnan tarkastuslautakunta

Vihdissä 11.5.2021

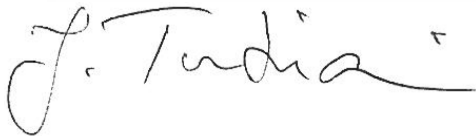
Mikko Lasanen

pj.

Teemu Leino

vpj.

Jaripekka Turtiainen

Anita Lehikoinen

Päivi Lumikumpu

V/HT\